

961

UCHWAŁA Nr 555 PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 11 sierpnia 1954 r.

w sprawie bankowej kontroli niektórych rozliczeń pieniężnych.

W celu dalszego pogłębienia bankowej kontroli obrotu pieniężnego Prezydium Rządu uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Rozliczenia pieniężne uczestników obrotu bezgotówkowego grupy uspołecznionej, wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. o obowiązku uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (Dz. U. z 1949 r. Nr 41, poz. 294 oraz z 1950 r. Nr 44, poz. 402), z jednostkami gospodarki nie uspołecznionej, nie będącymi uczestnikami obrotu bezgotówkowego oraz osobami fizycznymi, powinny być przeprowadzane w formie gotówkowej.

2. Rozliczenia, o których mowa w ust. 1, mogą być przeprowadzane w formie bezgotówkowej wyłącznie w przypadkach uzasadnionych okolicznościami rozrachunku, które określi Prezes Narodowego Banku Polskiego.

3. Zobowiązuje się Ministra Finansów do wydania, w oparciu o art. 9 powołanej w ust. 1 ustawy, zarządzenia zwalniającego uczestników obrotu bezgotówkowego grupy uspołecznionej od obowiązku regulowania w formie bezgotówkowej rozrachunków z jednostkami gospodarki nie uspołecznionej, nie będącymi uczestnikami obrotu bezgotówkowego i osobami fizycznymi.

§ 2. Gotówkowe środki pieniężne na pokrycie zobowiązań z tytułu:

- 1) delegacji służbowych,
- 2) zapłaty za usługi,
- 3) zakupu towarów i materiałów

wypłacane będą przez banki i gminne kasy spółdzielcze wyłącznie w granicach ustalonych przez Prezydium Rządu w planie kasowym Narodowego Banku Polskiego.

§ 3. 1. Dyspozycje pieniężne uczestników obrotu bezgotówkowego grupy uspołecznionej z tytułu rozliczeń z jednostkami gospodarki nie uspołecznionej i osobami fizycznymi oraz z jednostkami uspołecznionego handlu komisowego na sumy przekraczające 900 zł będą przez banki wykonywane po złożeniu w banku przez jednostkę dysponującą dwóch egzemplarzy oświadczenia zawierającego:

- 1) określenie tytułu, i wysokości należności oraz ceny jednostkowej i podstawy jej ustalenia,
- 2) określenie odbiorcy należności,
- 3) uzasadnienie potrzeby dokonania zamówienia w jednostkach gospodarki nie uspołecznionej, u osób fizycznych lub w jednostkach uspołecznionego handlu komisowego oraz stwierdzenie, że transakcja zgodna jest z przepisami o dostawach, usługach i robotach.

2. Oświadczenie powinno opierać się o dokumentację przewidzianą obowiązującymi w tym zakresie przepisami, którą jednostki dysponujące obowiązane są przedstawić na żądanie banku, oraz powinno być zaopatrzone podpisami kierownika i głównego (starszego) księgowego jednostki dysponującej.

3. Przy rozliczeniach z tytułu dostaw dokonywanych przez osoby nie podlegające obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatków obrotowego i dochodowego oświadczenie powinno być uzupełnione dokumentem, na podstawie którego ustalono cenę jednostkową (cennik, szacunek komisji lub rzeczoznawcy).

§ 4. 1. Przy rozliczeniach na kwoty:

- 1) od 3.000 zł do 15.000 zł — w zakresie dostaw,
- 2) od 15.000 zł do 60.000 zł — w zakresie usług i robót oświadczenia składane w banku przez jednostki budżetowe, przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe jednostki gospodarcze oraz spółdzielnie powinny być potwierdzone przez ich bezpośrednie jednostki nadrzędne.

2. Przy rozliczeniach przekraczających kwoty wymienione w ust. 1 oświadczenia powinny być potwierdzone przez właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych lub centralne organy spółdzielczości.

3. Właściwi ministrowie i kierownicy urzędów centralnych mogą ustanawiać dla kontrolowanych i nadzorowanych jednostek wymaganie dyskiwania potwierdzeń władz nadrzędnych w przypadkach rozliczeń na kwoty niższe od wymienionych w ust. 1.

4. Potwierdzenie oświadczenia przez jednostkę nadrzędną nie jest wymagane, jeżeli jednostka dysponująca przedstawi w banku dokument stwierdzający zgodę odpowiedniej jednostki nadrzędnej (ust. 1, 2 i 3) na dokonanie zamówienia będącego podstawą rozliczeń z jednostkami gospodarki nie uspołecznionej, osobami fizycznymi i jednostkami uspołecznionego handlu komisowego.

§ 5. 1. Bank może żądać od jednostek wymienionych w § 1 ust. 1 wszelkich wyjaśnień, uzasadniających wysokość ceny i konieczność udzielenia zamówienia jednostce gospodarki nie uspołecznionej lub osobie fizycznej albo jednostce uspołecznionego handlu komisowego, jak również przedstawiać swe uwagi jednostkom zainteresowanym i ich jednostkom nadrzędnym. Jednostki te obowiązane są zawiadomić bank o zajętych stanowisku w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania uwag.

2. W przypadkach zasadniczych zastrzeżeń ze strony banku co do legalności i słuszności gospodarczej wypłaty — o ile podstawą dokonania wypłaty nie jest oświadczenie potwierdzone przez właściwego ministra lub kierownika urzędu centralnego (§ 4 ust. 2 i 3) — bank ma prawo wstrzymania wypłaty do czasu uzyskania dostatecznych wyjaśnień ze strony jednostek nadrzędnych.

§ 6. 1. Oświadczenia, o których mowa w § 3 ust. 1, nie są wymagane w przypadkach rozliczeń z tytułu:

- 1) wszelkich należności wynikających z umowy o pracę bądź stosunku służbowego i to zarówno objętych, jak i nie objętych planami funduszu płac (np. koszty przejazdów i przeniesień, diety) oraz wynikających z umowy o dzieło i umowy zlecenia, jeżeli jako kontrahent występuje osoba fizyczna nie podlegająca obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatków obrotowego i dochodowego, jak również wszelkich należności wynikających z umów o przeniesienie prawa autorskiego,
- 2) ubezpieczeń społecznych, stypendiów oraz umów ubezpieczeniowych i odszkodowań z tytułu poniesionych strat,

- 3) wylosowanych obligacji pożyczek państwowych oraz wygranych krajowej loterii pieniężnej,
- 4) wypłaty oszczędności oraz pożyczek udzielanych drobno- i średniorolnym chłopom i innym osobom fizycznym oraz rzemieślnikom,
- 5) wszelkich należności zasądzonych wyrokiem sądowym, zwrotu kaucji i wadium, należności za przymusowe świadczenia na cele ogólnogospodarcze,
- 6) zobowiązań rzemieślniczych spółdzielni pomocniczych wobec ich członków, wynikających ze statutowej działalności spółdzielni,
- 7) podziału czystej nadwyżki i zwrotu udziałów członkowskich w spółdzielniach,
- 8) zakupu od gospodarstw rolnych, rybnych i hodowlanych artykułów wytworzonych w tych gospodarstwach oraz skupu artykułów i przedmiotów wszelkiego rodzaju, prowadzonego przez jednostki posiadające odpowiednie upoważnienia właściwych organów nadrzędnych,
- 9) należności za usługi transportowe świadczone przez przewoźników nie uspołecznionych,
- 10) zobowiązań jednostek uspołecznionego handlu komisowego wobec komitentów,
- 11) odszkodowań za przejmowane na własność Państwa gospodarstwa rolne niecałkowicie lub nienależycie zagospodarowane,
- 12) odszkodowań za przymusowo wykupione nieczynne maszyny przemysłowe,
- 13) innych rozliczeń określonych przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 dyspozycje pieniężne będą wykonywane przez banki z zachowaniem szczególnych przepisów o bankowej kontroli jednostek gospodarczych.

§ 7. Prezes Narodowego Banku Polskiego wyda szczegółową instrukcję regulującą tryb bankowej kontroli rozliczeń pieniężnych objętych niniejszą uchwałą.

§ 8. 1. Zobowiązuje się wszystkich ministrów i kierowników urzędów centralnych do wydania zarządzeń mających na celu:

- 1) ograniczenie do wyjątkowych przypadków udzielania przez podległe im jednostki zamówień na dostawę, usługi i roboty jednostkom gospodarki nie uspołecznionej i osobom fizycznym oraz dokonywanych przez te jednostki zakupów w jednostkach uspołecznionego handlu komisowego,
- 2) wprowadzenie ścisłej kontroli legalności i celowości zamówień, o których mowa w pkt 1.

2. Zobowiązuje się Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła do wydania zarządzeń zabezpieczających należytą kontrolę legalności prowadzonego przez spółdzielnie pracy skupu przedmiotów używanych oraz odprzedaży tych przedmiotów jednostkom gospodarki uspołecznionej.

§ 9. Postanowienia niniejszej uchwały nie dotyczą rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz